

Obsah

Předmluva	13
Úvod	17
I. Co církve vyznávají o Ježíši Kristu?	19
<i>Ježíšova smrt – střed víry</i>	19
<i>Předvelikonoční Ježíš</i>	20
<i>Proč nastal odklon od Ježíšova pozemského života?</i>	21
II. Katechismy	22
<i>Českobratrská církev evangelická</i>	22
<i>Lutherův Malý katechismus</i>	23
<i>Kalvínovo stanovisko</i>	24
Vyznání víry bratří českých a v České konfesi	24
<i>Stanovisko římskokatolické církve</i>	25
<i>Katechismus pravoslavné církve</i>	26
<i>Shrnutí</i>	27
III. Písně	28
IV. Co se dnes změnilo?	30
<i>Osvícenství</i>	31
<i>Odklon od metafyziky pokračuje</i>	32
<i>Církve v defensivě</i>	33
<i>Úskalí a stigmata 20. věku</i>	34
<i>Evropa v ohni totální války</i>	36
<i>Víra a zkušenost z totality</i>	37
<i>Naše úkoly</i>	39
První část.	
Theologie kříže v české protestantské tradici 20. století	41
I. Josef Lukl Hromádka. Význam kříže na cestách protestantského theologa	43

1. Hromádka z počátku třicátých let 20. století: <i>Křesťanství v myšlení a životě</i>	44
<i>Hromádkovo pojetí kříže</i>	47
2. Hromádkova změna v interpretaci kříže	49
3. Znovu: Slovo tělo učiněno jest	51
<i>Dvě linie Hromádkovy teologie kříže?</i>	58
II. Zvěst kříže v teologii J. B. Součka	60
1. Evropský rozměr Součkovy teologie	60
2. Co říká Souček v <i>Theologii apoštola Pavla?</i>	69
3. Co říká Souček ve <i>Výkladu první epištoly Pavlovy Korintským?</i>	75
4. Součkovu <i>Bláznovství kříže</i>	77
5. Shrnutí	86
III. Christologické téma u Petra Pokorného	88
1. Kříž v teologii Lukášově	88
2. Apoštolské vyznání (AC)	100
3. Teologie Lukášova evangelia a Skutků	113
IV. Úvahy J. Hellera o kříži	120
1. <i>Sestupující Bůh</i>	120
2. J. Heller: <i>Tři svědkové</i>	123
3. Shrnutí	132
Druhá část.	
Rozhovor s evropskými bohoslovci a s K. Kitamorim	133
I. K. Barth a naše téma	135
<i>Souzený soudce</i>	135
<i>Formulace na hraně</i>	136
<i>První kritická poznámka</i>	138
<i>Kdo koho soudí?</i>	139
<i>Jak rozumět Písmu?</i>	140
<i>Dva soudy v jednom?</i>	142
<i>Jak ven ze soutěsky</i>	143
<i>Souběh Boží a lidské akce – Boží ponížení</i>	143
<i>Otázky se vracejí</i>	144

<i>První a druhý Adam</i>	145
<i>Ježíš vstupuje na místo hříšníků</i>	146
<i>Ježíšův křest v Jordánu – počátek čeho?</i>	147
<i>Barthova velikost</i>	148
II. W. Pannenberg: Základy christologie	150
<i>První kritická poznámka</i>	151
<i>Druhá kritická poznámka</i>	153
<i>Smysl Ježíšovy smrti</i>	154
<i>Sounáležitost s adamovským údělem</i>	156
<i>Teorie spásného významu Ježíšovy smrti</i>	159
<i>Ježíšova smrt jako výkupné za hřích</i>	160
<i>Shrnutí</i>	161
III. Hendrikus Berkhof a jeho dogmatika: Křesťanská víra	163
<i>Smrt a smíření</i>	164
<i>Co znamená zástupnost?</i>	168
<i>Vina v dnešním světě</i>	171
<i>Kříž – trest?</i>	171
IV. Jürgen Moltmann: Ukřižovaný Bůh	173
<i>Zvěst kříže dnes – přijímání i odmítání</i>	174
<i>Kult kříže</i>	176
<i>Mystika kříže</i>	176
<i>Následování kříže jako eschatologické události</i>	177
<i>Moltmannova theologia crucis</i>	178
<i>Theologie kříže</i>	179
<i>Kdo je Ježíš?</i>	181
<i>Je Ježíš pravý Bůh?</i>	182
<i>Je Ježíš pravý člověk?</i>	183
<i>Jsi ten přicházející?</i>	184
<i>Za koho mne máte?</i>	185
<i>Totus Christus, nejen solus Christus. Změna perspektivy?</i>	186
<i>Osoba a zvěst – pevná a volná vazba</i>	187
<i>Ježíšova cesta na kříž</i>	189
<i>Ježíš a moc: povstalec, buřič, vzbouřenec</i>	190
<i>Ježíš: „Bohem opuštěný“</i>	191
<i>Co se děje v Bohu?</i>	192

<i>Identifikace Boha s ukřižovaným Synem</i>	193
<i>Význam kříže vzkříšeného Krista</i>	193
<i>Budoucnost Boha ve znamení Ukřižovaného</i>	195
<i>Co dělal Bůh, když byl Ježíš křižován?</i>	195
<i>Identifikace? Jakým způsobem? Až kam?</i>	196
<i>Přichází Duch svatý jako ten „třetí“</i>	198
<i>V čem pomáhá trojiční učení?</i>	199
<i>Překonání theismu?</i>	200
<i>Místo Ukřižovaného v křesťanském konceptu</i>	200
<i>Theologie kříže a ateismus</i>	201
<i>Charakter Božího bytí</i>	202
<i>Trinitární theologie kříže</i>	202
<i>V čem pomůže trinitární myšlení? V čem „kulhá“?</i>	204
<i>Co pak znamená spása?</i>	205
<i>Zkušenost lidského života v Božím patosu</i>	206
<i>Shrnutí na závěr</i>	208
V. <i>Diskuse o Ukřižovaném Bohu</i>	210
<i>Paul Ricoeur: Ukřižovaný Bůh Jürgena Moltmanna</i>	210
<i>Hermeneutika původu</i>	211
<i>Hermeneutika působení a následků</i>	212
<i>Slovo J. M. Lochmana</i>	214
<i>Richard Bauckham: Moltmannova eschatologie kříže</i>	215
<i>Hermannus Heiko Miskotte: Utrpení je v Bohu</i>	218
<i>Batista Mondin: Ukřižovaný Bůh Jürgena Moltmanna</i>	222
<i>Dorothee Sölle: Bůh a utrpení</i>	223
<i>Harvey Cox: Myšlenky nad knihou J. Moltmanna</i>	226
<i>Walter Kasper: Revoluce v chápání Boha?</i>	228
<i>Moltmannova zevrubná odpověď na kritiku jeho knihy</i>	231
<i>Jak je to s Trojicí</i>	234
<i>Otázka rozdílu mezi tzv. imanentní a ekonomickou Trojicí</i>	237
VI. <i>Rudolf Bultmann a jeho demytologizační program</i>	241
VII. <i>K. Kitamori: Theologie Boží bolesti</i>	246
<i>Bůh v bolesti</i>	246
<i>Bolest Boha a historický Ježíš</i>	248
<i>Boží bolest a Ježíš Kristus (dvě evangelia?)</i>	249

<i>Bolest (a) liberální theologie</i>	249
<i>Jak rozuměl Ježíš své smrti?</i>	250
<i>Jak chápal Bůh smrt svého Syna?</i>	251
<i>Co je obsahem Boží bolesti?</i>	252
<i>Boží bolest a etika</i>	253
<i>Imanence a transcendence Boží bolesti</i>	254
<i>Bolest Boží a deus absconditus</i>	255
<i>Co říci na závěr?</i>	256
VIII. Friedrich Gogarten: Zvěstování Ježíše Krista	257
<i>Smrt a vzkříšení</i>	258
<i>Ježíšova pokušení</i>	259
<i>Pavel a Ježíš</i>	261
<i>Kříž a vzkříšení u Pavla</i>	263
<i>Spása v Kristu</i>	264
IX. Pojetí kříže u Eberharda Jüngela	266
<i>Bůh na cestě</i>	266
<i>Hegelův Duch a Bůh Písem</i>	267
<i>Smrt Ježíše je smrtí Boha?</i>	268
<i>Cesta není punktum</i>	269
<i>Závěr</i>	270
X. Kříž v interpretaci G. Ebelinga	271
<i>Osvobozující aspekt smrti?</i>	272
<i>Správné pochopení kříže</i>	272
<i>Náboženská dimenze Ježíšovy smrti</i>	275
<i>Dialektická jednota působení a (s)trpění</i>	276
XI. Tillichovo pojetí kříže	278
Třetí část.	
Systematickoetické intermezzo	283
Podobenství o zlých vinařích (Mk 12,1–12)	285
<i>Systematická theologie a jedno podobenství</i>	285
<i>Rozdílná úloha exegetů a systematicků</i>	287
<i>Co se z podobenství dovídáme o Bohu?</i>	
<i>(Majitel vinice = Bůh Otec)</i>	288

10. Poslední večeře Páně – kam míří, co zvěstuje?	355
<i>Oč jde v nové smlouvě?</i>	360
11. Shrnutí	361
II. Pokus o reinterpretaci Ježíšova příběhu	363
Úvod	363
1. Bůh v našich představách	367
<i>Bůh v našich představách</i>	367
<i>Co pochopil Izrael</i>	369
<i>Bůh jako protějšek? V jakém smyslu?</i>	370
<i>Co k tomuto tématu říká J. A. T. Robinson a diskuse nad</i> <i>jeho knihou Honest to God?</i>	372
<i>Představa skrytého Boha – pomůže nám?</i>	375
<i>Ježíšův vztah k Bohu: splývavá jednota? Je Bůh protějškem</i> <i>i pro Ježíše?</i>	376
<i>Nepřímá výpověď o Bohu</i>	377
<i>Kam zařadit „protějšek“? Jak jej konstituovat?</i> <i>Lze to vůbec?</i>	379
<i>Lze se k Pravdě modlit?</i>	380
<i>Universalita působení pravdy jako božského apelu</i>	384
<i>Po Bohu theismu</i>	386
2. Vztah k christologickému dědictví minulosti	390
<i>Křesťanská theologie a myšlenka inkarnace</i>	391
3. Jak rozumět zvěsti o Duchu svatém?	397
Slovo na závěr	403
Seznam literatury	405
Jmenný rejstřík	412